

VISOKA ZDRAVSTVENA ŠOLA V CELJU

DIPLOMSKO DELO

**POMEN VKLJUČEVANJA PRVIH POSREDOVALCEV V SISTEM
NUJNE MEDICINSKE POMOČI**

**THE IMPORTANCE OF INTEGRATING OF FIRST RESPONDERS
INTO EMERGENCY MEDICAL SERVICE SYSTEM**

Študent: GREGOR KALŠEK

Mentor: viš. pred. BRANKO KEŠPERT, dipl. zn., mag. zdr. nege

**Študijski program: VISOKOŠOLSKI STROKOVNI ŠTUDIJSKI
PROGRAM ZDRAVSTVENA NEGA**

CELJE, 2018

POVZETEK

Uvod: Dostopni čas ekip nujne medicinske pomoči pomembno vpliva na preživetje oseb, ki doživijo nenadni srčni zastoj. V nekaterih ruralnih slovenskih območjih je le-ta še vedno zelo visok, zato smo po zgledu naprednih tujih držav tudi pri nas zgradili sistem prvih posredovalcev, ki lahko ta čas skrajšajo. Z raziskavo smo želeli ugotoviti pomen vključevanja prvih posredovalcev v sistem nujne medicinske pomoči.

Metoda: Uporabili smo kvantitativno metodo raziskovanja, metodo deskripcije. Uporabljena je bila tehnika spletnega anketiranja 1nka, instrument raziskave je bil strukturiran vprašalnik. Na spletno povezavo za dostop do vprašalnika je bilo 120 prijav, vendar je bilo pravilno izpolnjenih in primernih za analizo 85 vprašalnikov, kar predstavlja 70,8-odstotno realizacijo. Podatki so bili obdelani z računalniškim programom Microsoft Office Excel 2016.

Rezultati: 62 (74 %) anketirancev je že bilo aktiviranih za prvo posredovanje. Kot prvi posredovalci so bili aktivirani 138-krat, najpogostejši (38 ali 28 %) razlog za aktivacijo je bil neodzivnost osebe. Anketiranci se v povprečju popolnoma strinjajo, da kot prvi posredovalci nosijo veliko odgovornost (PV = 4,62, SO = 0,73), v povprečju pa se najmanj strinjajo, da so kot prvi posredovalci med intervencijo povsem suvereni (PV = 3,64, SO = 0,95). Večina (80 ali 94 %) anketirancev razpolaga z avtomatskim zunanjim defibrilatorjem, v povprečju se strinjajo s trditvijo, da imajo za učinkovito opravljanje nalog zadostno opremo (PV = 4,28, SO = 0,89). Anketirani so v povprečju zadovoljni s strokovnim izobraževanjem, še posebej s pripomočki, ki so jih imeli na razpolago (PV = 4,82, SO = 0,85) in s prostori, v katerih se je izvajalo usposabljanje (PV = 4,64, SO = 0,57).

Razprava in sklep: Pogoji za učinkovito prvo posredovanje so poznavanje temeljnih postopkov oživljanja, znanje o uporabi avtomatskega zunanjega defibrilatorja in izkušnje pri tem. Naše ugotovitve kažejo, da zaradi manjšega števila opravljenih intervencij anketirani dvomijo v svojo popolno suverenost pri prvem posredovanju, kar nakazuje potrebo po njihovem kontinuiranem praktičnem usposabljanju. Podatek, da vsi ne razpolagajo z avtomatskim zunanjim defibrilatorjem, pa zahteva boljšo opremljenost prvih posredovalcev.

Ključne besede: prvi posredovalci, nenadni zastoj srca, defibrilacija, nujna medicinska pomoč, gasilci

SUMMARY

Introduction: The access time of emergency medical teams greatly affects the survival of the individuals who experience the sudden cardiac arrest. In some rural areas in Slovenia the access time is still quite long. This is the reason the first responders system has been set up according to the models of developed foreign countries. This system can shorten the access time considerably. With this survey, we wanted to find out the importance of the inclusion of the first responders in the emergency medical aid system.

Method: We used the quantitative method of research, the method of description. We used the technique of online survey 1nka. The instrument of research was a structured questionnaire. There were 120 applications for the online link to the questionnaire access. 85 questionnaires were correctly filled in and thus appropriate for analysis. This represents 70,8 percent realization. The data were processed by means of Microsoft Office Excel 2016.

Results: 62 (74 %) of the interviewees have already been activated for the first response. As first responders they were activated 138 times. The most frequent reason (38 or 28 %) was an unresponsive person. The majority of the interviewees (80 or 94 %) have an automated external defibrillator available. The interviewees on average fully agree that as first responders they have a big responsibility (PV = 4,28, SO = 0,89), and on average they least agree that as first responders they are entirely sovereign during the intervention (PV = 3,64, SO = 0,95). On average, the interviewees are satisfied with the professional education, especially with the available equipment (PV = 4,82, SO = 0,85) and with the spaces where the training was carried out (PV = 4,64, SO 0,57).

Discussion and conclusion: The conditions for an effective first intervention are the knowledge of the basic resuscitation procedures, the knowledge of how to use the automated external defibrillator and the practical experiences. Our findings show that due to a smaller number of independent interventions carried out by our interviewees, they doubt their total sovereignty in the performing of the first intervention. This indicates the need for their continual practical training. The fact that not all of them have an automated external defibrillator available, indicates the need for better equipment of the first responders.

Key words: first responders, sudden cardiac arrest, defibrillation, emergency medical aid, firemen